

NOVADNIEKS

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

• Nr. 60 (7065)

• Otrdiena, 2000. gada 30. maijs

• Cena Ls 0,12

Esiet sveicināti jūsmājās!

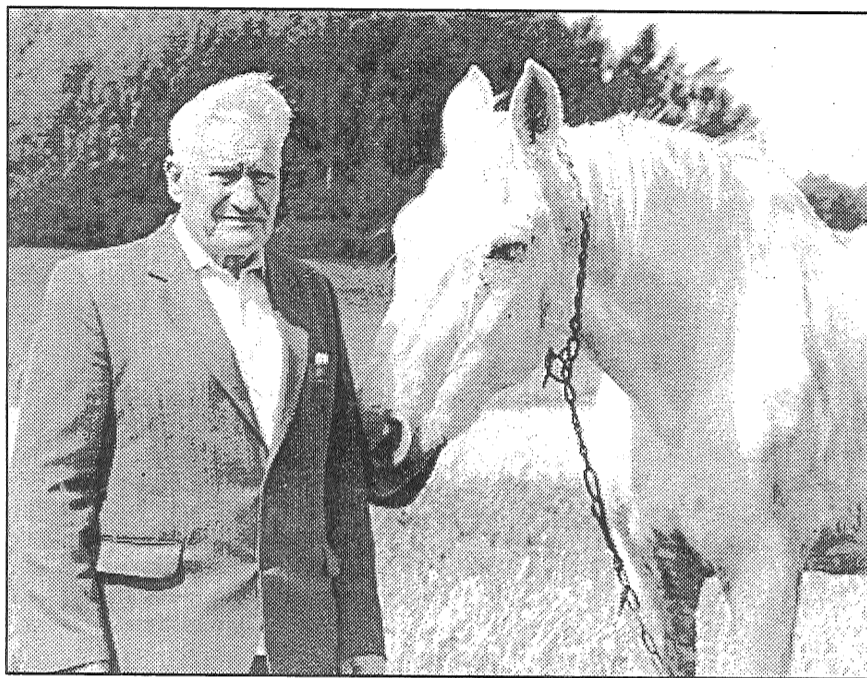
Divu stiprā pasaule

Bronislava un Ignats Bogdāni Riebiņu pagasta Pieniņos. Turpinot šogad iesāktu tradīciju, «Novadnieks» reizi mēnesī apciemo kādu no saviem lasītājiem. Šoreiz no abonentu kvīšu groza tika izvilkt Ignata Bogdāna abonenta kvīts.

Ap Bogdānu mājām aug lazdas, apses, bērzi un ozoliņi, ābeles, ogulāji. No aizžogojuma nikni un šņācoši kaklus stiepj zostēviņi, kuru kundzes nosēdinātas uz olām. Viens no sētas sargiem pārvietojas tikai uz trim kājām, ceturto nokodis nikns suns. Dīķi plunkšķinās zivis, ko saimnieks pa reizei ēdina ar baltmaizi, bet pa reizei arī izvelk lomu. Koku ielocē, kur netiek vēji, zili, brūni, zaļi bišu stropi. Bites un medus, tās ir lietas, ar kurām Ignata Bogdāna vārds bijušā kolhoza «Krasnij Oktjabrj» vecākās paaudzes iedzīvotāju vidū saistās vēl joprojām. Viņa darba mūžs aizritējis pie kolhoza bitēm. Sākumā tie bijuši trīs bišu stropi, bet vēlāk jau plaša drava ar lielu skaitu saimju. Kā bitenieks, kura drava ar lielu medus ienesumu labi papildina kolhoza kasi, Ignats Bogdāns bija cieņā un godā turētā vīrs, saņēma atzinību, par viņu tika rakstīts mūsu pašu avīzē. Bitītes ne tikai medu nesa, bet arī labi apputesknēja saimniecības āboliņā un citu kultūragu laukus, un arī par to dravnieks saņēma pateicību.

Tajā pašā laikā viņu nav pametusi rūgtuma izjūta, un visu laiku esot juties kā otrās šķiras cilvēks. Tāpēc, ka savā jaunībā Otrā pasaules kara laikā ticis iesaukts vācu leģionā, tiesa gan — tikai celtniecības bataljonā. Nokļuvis Kurzemes katlā, pēc tam kā gūsteknis nonācis Maskavā. Gūsta laiks aizvadīts strādājot, bijis darbu vadītājs armatūras ražošanas brigādē. Tā bijusi naudas rūpnīca, atceras pensionārs, laikā, kad no červonciem pārgāja uz rubļiem. Kad no gūsta atgriezies mājās, Lielajos Rumpos, kur vēl dzīvojuši jaunākie brāļi un māsa, drīz vien pienācis kolhoza stāšanās laiks. Vispirms strādājis par kalēju, pēc tam aicinājuši mācīties un kļūt par biškopi. Ziņāšanas apguvis pašmācības ceļā, bet eksāmeni tomēr kārtoti Vecbebru tehnikumā.

Kā apiets un apdalīts Ignats Bogdāns juties tajos brīžos, kad citu vajadzības ievērotas vairāk. No viensētām nācies pārceļties uz ciematu. Ignats sācis būvēties Pieniņos. Tiem, kas bija cīnījušies «pareizajā» pusē, kolhozs palīdzējis ar būvmateriāliem, ar šiferi jumtam. Ignatam — nekā. Pats vien cēlis savu māju. Tik stipru un milīgu, ka tajā vienmēr silti. Sieviņa Bronislava tāda salīga. Vienmēr gribējusi vairāk siltuma, tagad, vecumdienās — jo sevišķi. Bronislavas darba gadi bijuši smagi, varētu teikt — nežēlīgi savā skarbumā sievietes spēkam, augumam, izturībai. Viņas darba mūžs pagājis kolhoza fermās. Pirmie gadi, kad barība arī ziemā gatavojama zem klajas debess, aukstumā, slapjumā, apsaldējot kājas. Par darbu ieskaitīja darba dienas, bet atalgojumā — nieks. Lopkopības darbi fermās kaut cik atviegloti tika

● — Innit, — maigi saka sieviņa, — tu varēji svārku neģērbt un fotografēties baltajā krekļā vien. Bet vīram pašlaik nerūp paša izskats. Viņš aicina un mudina, un sola izvest ārā, saulītē savu sieviņu, savu uzticamo mūža līdzgaitnieci, lai iemūžinātos abi. Nē, maigi, bet kategoriski atstāda sieva, es negribu savu vecuma nesmukumu rādīt visai pasaulei. Protams, ka tas ir teikts pārspilēti. Lielais gadu skaits vaigā iezīmējis tikai grumbas, pabalinājis matu rotu. Bet acis ir starojošas, un balss skandzidra. Savstarpējo attiecību siltums un maigums, rūpes vienam par otru, kas staro no šī pāra, ir tik jūtamas, ka ir skaidrs, — viņu abu — divu cilvēku kopīgi veidotā pasaule visu mūžu ir turējusies uz stipriem pamatiem. Viņai šogad apritēs 80 gadi, viņam — 78, bet 15. maijā iesākās 44. kopdzīves gads. Attēlā Ignats Bogdāns ar savu 35 gadus uzticamo vezumu vilcēju — Kazbeku. Foto: M.Rukosujevs

daudz vēlāk, Bronislavas spēki tad jau gāja mazumā. Tagad Bronislavai atmaksa par sociālisma un attīstīta sociālisma celtniecību ir slimās kājas un nespēja pārvietoties. Tāds liktenis šodien lielākajai daļai no kolhozu laiku lopkopēm. Dienas paiet gutlīt. Retu reizi Bronislavai tiek tas prieks izrauties pasaulē, — kad vīrs iejūdz baltīņu un aizvīzina viņu uz baznīcu. Pagasta padome gan sagādājusi invalīda ratiņus, tomēr arī ar tiem viņai pārvietošanās sarežģīta. Un tomēr sievietes mūžsenajam pavarda kūrējas un galda klājējas aicinājumam saimniece joprojām pakļaujas. Viņa lēnītēm aizkļūst līdz virtuvei, nomizo kartupeļus, mazgā traukus, palīdz ēdiena gatavošanā. Drēbes mazgā un māju kārtu vīrs.

Dieviņš viņiem abiem nav lēmis dzimtu turpināt. Tāpēc ciemos gaidāmie ir atvases no radu pulka, kaimiņi. Blakus mājā dzīvo Bronislavas brāļa sieva. Gar meža malu iestaigātā celīte rāda, ka satikšana laba. Bronislava pa laikam noda cimodus vai zeķes kādam kaimiņam par palīdzēšanu. Jaunības un spēka gados bijusi čakla galdautu un segu audēja, tamborētāja.

Istabā goda vietā pie sienas rāmīti piestiprināts Ignatam Bogdānam svarīgs apbalvojums — atzinība par piekalpošanu Pieniņu baznīcā. Teksts rakstīts latīniski, bet paraksts zem tā ir nepārprotams — Romas pāvests pateicas uzticīgajiem kalpotājiem. Šo apbalvojumu Ignats Bogdāns saņēma 1990. gadā.

Vakarū stundas tiek isinātas arī ar grāmatām, avīzēm, tajā skaitā — «Novad-

nieku». Ignatam vairāk patīk grāmatas par vēsturiskiem notikumiem, karu, par izsūtītajiem. Ļoti laba grāmata, tā viņš saka par «Es sapni par dzimteni pagalvi likšu». Izsāpēta sāpe par kādreiz kolhoza atņemto zemi, mežu. Ko nu tagad vairs par zemes darbiem. Apstāda nelielu gabaliņu ar kartupeļiem, sīpoliem, kāpostiem. Gotiņu netur, arī cūkas nav. Par abiem kopā saņemam 100 latus pensijas, aizbraucu uz Preiļiem un nopērku svaigu gaļu, vai kādu kūpinājumu, stāsta saimnieks. Mums pietiek, saka Ignats Bogdāns, kaut arī daudz jāiztērē zālēm. Redz, šis, viņš rāda zaļu kastīti, agrāk varēja saņemt bez maksas, tā valdība paredzējusi. Bet tagad nekā, ārsts raksta maksas recepti. Par visu pārējo gan esam apmierināti, un ne par ko nesūdzamies.

Netālu no mājas mierīgs ganās baltīņš. 35 gadi. Savu Kazbeku nevienam neatdošu, stingri noteic saimnieks. Čigāni prasa pārdot, bet tā vis nebūs, — Kazbeks pie manis dzīvos, kamēr nomirs. Abi ar Kazbeku kopā strādājuši spēka gados, kopā vadot vecumdienas. Kolhozs atļāvis paņemt par pajām.

Bites, vecais zirgs, ievainotais suns, tikko pārziedējusi egle ar vēl sārtajiem čiekuru aizmetņiem, radio un avižu atnestās pasaules ziņas, ikdienišķais mājas solis, uzdīgušās apses, kas mācas virsū mājai un ir apļaujamas, mājas svētība un ģerānija istabā, ar kaimiņmeitēna palīdzību pārļīmēt iesāktās tapetes. Pāri un apkārt joprojām divu mīlošu un tuvu cilvēku siltā acu skatiens. Innit, viņa saka, tu varēji ar balto kreklu...

«Mānīgi solījumi uztrauc vairāk nekā atklāta abraidīšana»

Pjērs Kļods Buasts

Izziņas

■ Līvānu novada domē veikta vairāku jaunu datorprogrammu uzstādīšana. Par apvienošanās rezultātā iegūtajiem līdzekļiem domes finansistes ekonomistes darba vietā instalēta novada nekustamā īpašuma uzskaites programma, ko veica SIA «ZZ Dats». Savukārt domes pasu inspektore turpmāk strādās ar iedzīvotāju reģistra programmu, kas tika iegādāta no SIA «Promis» par Sorosa fonda — Latvija piešķirtajiem līdzekļiem.

■ Līvānu biznesa informācijas centra (BIC) konferenču zālē 1. jūnijā pulksten 14.00 tiek organizēta tikšanās ar Latvijas tirgotāju asociācijas priekšsēdētāju Henriku Danuseviču. Novada pašvaldība iesaistījusies arī Latvijas tirgotāju asociācijas rīkotajā konkursā «Latvijas labākais veikalnieks un krodzinieks 2000».

■ 31. maijā pulksten 15.00 BIC konferenču zālē notiks Līvānu ģimnāzijas, 2. vidusskolas un vakara (maiņu) vidusskolas labāko skolēnu un skolotāju apbalvošana. Apbalvojumus 171 lata apmērā saņems 19 olimpiāžu un konkursu uzvarētāji no Līvānu ģimnāzijas, 51 lata apmērā — seši labākie 2. vidusskolas skolēni. Par sasniegumiem mācību darbā tiks apbalvoti 13 Līvānu ģimnāzijas skolotāji, kopumā prēmijās saņemot 135 latus, un 7 Līvānu 2. vidusskolas skolotāji — 55 latus. Pedagogus un talantīgākos audzēkņus sveiks novada domes deputāti un vadošie darbinieki.

■ Kā informē Līvānu pilsētas dome, pašlaik notiek konkurss par jauna apkures katla iegādi pilsētas katlumājai. Konkursa komisija izskatīs visus piedāvājumus ar skaidrām kurināmā ūdens sildāmā katla iegādei. Šāds apkures veids būs daudz lētāks nekā kurināšana ar gāzi. Jaunais apkures katls sāka darboties 2000./2001. gada apkures sezonā, pēc speciālistu domām tas ļaus nepaaugstināt apkures tarifus, paralēli varēs kurināt arī ar gāzi.

G.Kraukle

Preiļu Valsts ģimnāzijā

■ 25. maijā Preiļu Valsts ģimnāziju apmeklēja Rīgas akciju sabiedrības «BKD» pārstāvji, kas vienojās ar ģimnāzijas vadību par skolas siltināšanas darbu uzsākšanu. Tie sāksies jau 5. jūnijā. Darbi tiks veikti par Pasaules Bankas līdzekļiem, un tiem paredzēti 130 000 latu. Kā «Novadnieku» informēja ģimnāzijas direktors Jānis Eglītis, abās skolās ēkas sekcijās tiks nomainīti logu rāmji, siltinātas sienas un jumts. Sienu siltināšana nozīmē, ka no ārpuses tās tiks noklātas ar speciālu materiālu, kam virsū būs uzklāta vēl viena kārtā. Skolā tiks iebūvēta ventilācijas sistēma, ierīkots siltummezgls. Siltināšanas darbi jāveic līdz jaunā mācību gada sākumam. Remontdarbi netraucēs eksāmenu norisi, jo vispirms notiks tajā ēkas daļā, kurā atrodas internāts. Tālākajās ģimnāzijas attīstības perspektīvās paredzēta četrstāvu korpusa celtniecības pabeigšana, kam gan pašlaik nav līdzekļu.

■ Ceturtdienas novakarē pēdējais zvans Preiļu Valsts ģimnāzijā skanēja 86 trešo kursu audzēkņiem. Šogad ģimnāzijā notiks jau ceturtais izlaidums.

■ Vakar Preiļu Valsts ģimnāzijā notika kārtējā, ikgadējā konference. Tajā piedalījās skolas pašpārvaldes, skolas padomes pārstāvji, pedagogi, kā arī ieinteresētie skolēni un vecāki. Konferencē izskatīti jautājumi par ģimnāzijas attīstības tendencēm un perspektīvām, informātikas pielietojumu mācību procesā, audzināšanas jautājumi.

L.Rancāne

Nacionālās ziņas

Viņi sen jau to ir pelnījuši

Saeima vakar nolēma beigt parlamenta pavasara sesiju 22. jūnijā, bet darbu atsākt 4. septembrī. Saeimas nams stāvēs tukšs divarpus mēnešus. Saskaņā ar likumdošanu deputātiem oficiāli atvaļinājumi nepienākas, izņemot individuāli piešķiramos uz vienu nedēļu. Taču sesiju starplaiķos Saeimas namā parasti var sāpt tikai dažus citīgākos deputātus. Kā apgalvo J.Straume, Saeimas prezidijs visu vasaru strādāšot parastajā režīmā — katru darbdienu parlamentā būs vismaz trīs prezidija locekļi, lai nepieciešamības gadījumā varētu sasaukt Saeimas ārkārtas sēdes. Latvijas neatkarības desmit gadu pieredze liecina, ka vasarā parasti gadās valdības krīzes. Ticēsim politiķu prognozei, ka šovasar krīzes vēl nebūs.

Latvijas ministriem zemākās algas

Latvijas ministri saņem mazākas algas nekā viņu kolēģi Igaunijā un Lietuvā. Jau no 1. jūlija ierosināts noteikt Igaunijas premjerministra algu 1363,2 latu apmērā, bet ministru algas — 1157,3 latu mēnesī. Paredzētas arī piemaksas — 20% no algas reprezentācijas izdevumiem. Lietuvas premjerministrs saņem 1235,5 latus mēnesī, ministri — 1029,5 latus mēnesī, bet Latvijas premjerministrs saņem 650 latus, ministri — 540, kā arī 55 latus reprezentācijas izdevumiem.

Sāk referenduma procedūru par nepilsoņu tiesībām

Rīgā sāksies vēlēšanu parakstu vākšana, lai Satversmē noteiktā kārtībā ierosinātu likuma grozījumus par pašvaldību vēlēšanu tiesību piešķiršanu nepilsoņiem, ko Saeimas vairākums daudzkārt pārliecinoši noraidījis. Nepilsoņu tiesību aizstāvji jau vairākus mēnešus vāc iedzīvotāju parakstus zem politiska aicinājuma jaut pašvaldības vēlēšanu nepilsoņiem. Ar to sāksies nodarboties sabiedriska organizācija «Pilsonu un nepilsoņu savienība» (PNS). Lai gan katram pašam par paraksta notariālu apstiprinājumu būs jāmaksā 45 santīmi, PNS cer, ka likumā noteiktos 10 000 parakstus izdosies savākt trīs mēnešu laikā.

Pašvaldībām jāgarantē minimālie ienākumi

No nākamā gada visām pašvaldībām būs jānodrošina trūcīgajām ģimenēm, kuru iztikas līdzekļi nepārsniedz 21 latu mēnesī uz vienu ģimenes locekli, garantētais minimālais ienākums. Saglabāsies arī citi pašvaldību pabalsti, tāpēc daudzas pašvaldības jau pauž bažas, ka naudas nepietiks, jo papildus nauda no valsts nav piešķirta.

Par Igo avāriju krimināllietas vēl nebūs, bet viņa veselībai varēs ziedot pa tālruni

Talsu policija pagarinājusi termiņu jautājuma izlemšanai, vai ierosināt krimināllietu sakarā ar 16. maijā Talsu rajonā notikušo ceļu satiksmes negadījumu, kurā smagi cieta dziedātājs Rodrigo Fomins, ziņo LETA, jo pagaidām nav viennozīmīgi skaidrs, kurš no ceļu satiksmes negadījumā iesaistītajiem bijis vainīgs. Visus, kas vēlas izteikt atbalstu Rodrigo Fominam, mūzikas draugi aicina sūtīt vēstules un atklātnes uz Brīvības ielu 85, Rīgā, LV-1001 ar norādi «Turies, Igo!». No šodienas, zvanot pa tālruni 9006688, katrs var ziedot Igo veselībai 1 latu. Dziedātāja veselības stāvoklis joprojām ir smags.

Aiztur magnetolu zagli

Gulbenes policijas pārvaldes darbinieki aizdomās par sērīveida automagnetolu zādzību pagājušās nedēļas nogalē aizturēja Jēkabpils iedzīvotāju Andi V. (1975.), ziņo LETA. Viņš laikā no pagājušā gada augusta līdz šī gada 17. maijam veicis līdzīgas zādzības Preiļi, Valkas, Rēzeknes, Madonas, Ludzas, Limbažu un Aizkraukles rajonos.

Stradiņa slimnīcai — 90

Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca dibināta 1910. gadā. «Stradiņi» atrodas ārpus konkurences kardioloģijā, kardiokirurgijā, transplantoloģijā, dzirdes un redzes korekciju jomā. Septiņā daļa Latvijā izdarīto operāciju notiek šajā slimnīcā un šurp brauc slimnieki no visiem Latvijas rajoniem. Gada laikā slimnīcā ārstējas 45 000 slimnieku.

Ziņas sagatavoja T.Elste

Vai pašvaldību interesē invalīdu problēmas?

Ginta Kraukle

Uz šo jautājumu tuvākajā laikā nāksies atbildēt Līvānu novada pašvaldībai, jo pēdējo mēnešu laikā savas tiesības atstraties līdzās aktīvi pieteikuši Līvānos dzīvojošie invalīdi.

Laiks, kad invalīds ratiņos bija nezināms un neatzīts mūsu sabiedrības piedēklis, acimredzot, ir pagājis. Līvānu invalīdu atbalsta grupas «Līdzās» dalībnieki neaprobežojas tikai ar parunāšanu vien, neskatoties uz nesapratni un pat atklātu ignorēšanu, viņi turpina atgādināt par savu vietu un savām tiesībām. 27. aprīlī Līvānu novada dome ir saņēmusi Līvānu fonda «Baltā māja» invalīdu atbalsta grupas «Līdzās» akcijas «Vides pieejamība» rezolūciju, kurā invalīdi informē, ka akcijas laikā apzinātās sabiedriskās iestādes, tirdzniecības un pakalpojumu sniegšanas vietas cilvēkiem ar speciālajām vajadzībām un kustību invaliditāti nav pieejamas. Tādējādi tiek pieļauta atklāta šīs iedzīvotāju daļas diskriminācija. Akcijā piedalījās 34 invalīdi, taču pēc atbalsta grupas rīcībā esošajiem aprēķiniem Līvānos invalīdu īpatsvars ir ievērojams — 6 procentiem pilsētas iedzīvotāju ir noteikta invaliditāte.

Vēstījumā novada domei izteikti vairāki ierosinājumi apspriešanai pašvaldībā,

piemēram, pārcelt sociālās palīdzības dienestu uz domes 1. stāva telpām, rast iespēju ierīkot uzbrauktuvi Līvānu novada domes ēkā, kultūras namā, polikliniķā, aptiekās, bankās un citās sabiedriskās iestādēs; aicināt būvvaldi sekot, lai, nododot ekspluatācijā sabiedriskās iestādes un tirdzniecības vietas, tīktu ierīkotas uzbrauktuves invalīdiem ar palīgierīcēm.

Domes 25. maija sēdē klātesošie tika informēti par iesniegto rezolūciju, taču diskusijas šajā sakarā nenotika. Ka atbilde tomēr būtu jāsniedz un problēmas risinājumi jāmeklē, atgādināja vienīgi deputāte Veneranda Caune. Visvaldis Gercāns norādīja, ka sociālo, izglītības un kultūras jautājumu komitejai par šo jautājumu būtu jāspriež savā sēdē, pieaicinot pilsētas arhitekti, būvinspektor un varbūt arī pašvaldības vadītāju.

Vietējās varas distancēto attieksmi pret invalīdiem raksturo arī tas, ka uz akcijas noslēgumu «Baltajā mājā» nebija ieradies ne domes priekšsēdētājs V.Gercāns, ne sociālās aprūpes nodaļas vadītāja E.Žeimote, ne arī kāds cits no aicinātajiem domes darbiniekiem. Tas kārtējo reizi pierāda, ka rūpes un ieinteresētība savu iedzīvotāju labā ir tikai skaisti vārdi. Nekur tālāk par pabalstu dalīšanu neesam tikuši, realitātē cilvēks ar savu problēmu paliek aiz kabinētu durvīm. Iedziļināšanās šīs sabiedrības daļas prob-

lēmās, to risināšana prasa laiku, bet invalīds ratiņos līdz dažādo dienestu un iestāžu darbiniekiem un atbildīgajām personām aizkļūt nespēj fiziski.

Domnieki aizrunājas ar to, ka aicinājums ierasties ticis adresēts katram no viņiem personiski nevis konkrēti Līvānu novada domei, taču tas nemaina lietas būtību un neatbrīvo pašvaldības darbiniekus no atbildības iedzīvotāju priekšā. Sarunās, kas noritēja saistībā ar atbalsta grupas iesniegto rezolūciju, šī raksta autorei neizdevās saklausīt varas ieinteresētību un vēlēšanos kaut ko mainīt esošajā situācijā. Kāpnes pie izejas polikliniķā esot pārāk stāvas, tādēļ nepiemērotas pārbūvei, tāpat kā pie izejas Unibankas Līvānu norēķinu grupas ēkā.

Netika apspriests arī akcijas dalībnieku priekšlikums izstrādāt noteikumus, kas regulētu sabiedrisko ēku nodošanu ekspluatācijā, lai tās būtu pieejamas arī cilvēkiem ratiņos, kā tas, starp citu, tiek praktizēts vairākās Latvijas pilsētās.

Vai pašvaldībai liksies svarīgas invalīdu problēmas, rādīs turpmākās domes aktivitātes. Patlaban kā pozitīvs piemērs invalīdu integrācijas jomā ir Baltijas Tranzītu bankas Līvānu filiāles apņemšanās padarīt savu iestādi pieejamu klientiem ratiņos, šim nolūkam izveidojot uzbrauktuvi. Līvānos ar invalīdu ratiem iekļūt vēl iespējams vienīgi firmas «Liventoft» sadzīves preču veikālā.

Līvānu novada domē

Ginta Kraukle

Piešķirti līdzekļi

✓ Dome piešķir Ls 50 sporta deju sacensību organizēšanai Līvānu kultūras namā šī gada 28. maijā.

✓ 100 lati piešķirti LBJC ansambļa «Spurgaliņas» tērpu iegādes izdevumu daļējam segšanai.

Par a/s «Līvānu kūdras fabrika» īpašuma nodokļa nomaksu

Akciju sabiedrība iesniegumā domei (2000.02.03.) lūgusi dzēst īpašuma nodokļa pamatparāda palielinājumu un kavējuma naudu, jo īpašuma nodokļa parāda summa Ls 21 164,60 apmērā tika dzēsta pilnīgi jau šī gada 14. aprīlī. Šajā jautājumā deputātu domas bija krasi atšķirīgas. Balsošanai tika novirzīti trīs varianti: 1) dzēst a/s «Līvānu kūdras fabrika» uzrēķināto īpašuma nodokļa kavējuma naudu Ls 8372,96 apmērā (Līvānu pilsētas daļa — Ls 6168,28; Rožupes pagasta daļa — Ls 2204,68) (finansu komitejas izstrādātais variants); 2) dzēst a/s «Līvānu kūdras fabrika» kavējuma naudu 100% apmērā (deputāta A.Jeļisejeva priekšlikums); 3) dzēst a/s «Līvānu kūdras fabrika» īpašuma nodokļa pamatparāda palielinājumu 50% apmērā un uzrēķināto īpašuma nodokļa kavējuma naudu 100% apmērā (deputāta J.Liepas priekšlikums). Ar 18 deputātu balsīm par, 3 — pret, 1 atturoties, dome pieņēma Jāņa Liepas piedāvāto variantu.

Slēgs ligumus par siltumapgādi

Nolemts atļaut novada pašvaldības SIA «Līvānu siltums» slēgt ligumus ar iedzīvotājiem par 2000./2001. gada apkures sezonas siltumapgādes apmaksu 12 mēnešu laikā, sākot ar 2000. gada 1. maiju, nosakot negrozāmu apkures tarifu Ls 0,25 par vienu kopējās platības m²

mēnesī, garantējot 176 dienu apkures sezonu.

Piešķirti ielu nosaukumi

Līvānu pilsētas jaunbūvju rajonā, kas robežu grozījumu rezultātā nodots pilsētai no Turku pagasta teritorijas, divām ielām bez nosaukuma piešķirti Rožupes un Turku ielas nosaukumi. Debates izraisīja jautājums par Jāņa Rudzutaka ielas nosaukuma maiņu. Tika izteikts priekšlikums mainīt minētās ielas nosaukumu, ņemot vērā J.Rudzutaka komunistisko pagātni, taču priekšlikums netika atbalstīts, jo vairāki šīs ielas iedzīvotāji nepiekrīta nosaukuma maiņai ar to saistīto finansiālu apsverumu dēļ. V.Gercāns un deputāts J.Brencis pauda savu nostāju, ka lielajās Latvijas pilsētās jau sen notikusi ielu nosaukumu maiņa un ka Līvāniem ir daudz vēsturiski nozīmīgu personību, kuru vārdā nosaukt šo ielu. Savukārt deputāte V.Caune iepazīstināja klātesošos ar Rudzutaka ielas iedzīvotāju vēstulēm, kurās viņi pārliecinoši argumentē savu viedokli, uzskaitot visus ar ielas nosaukuma, pieraksta vietas un Zemesgrāmatu maiņu saistītos izdevumus. Pagaidām ielas nosaukums mainīts netiks.

Par balvām skolēniem un pedagogiem

Apstiprināts nolikums «Par domes balvu mācību priekšmetu olimpiāžu un konkursu laureātiem un viņu skolotājiem 1999./2000. mācību gadā». Balvu fondam piešķirti Ls 450. Ar naudas prēmijām tiks apbalvoti valsts olimpiāžu 1.-3. vietas ieguvēji, novadu olimpiāžu un konkursu 1. vietu ieguvēji, kā arī tie skolēni, kas vismaz trijās rajona olimpiādēs ieguvuši 1., 2., 3. vietu vai atzinību. Apbalvojumus saņems arī Valsts skolēnu zinātniski pētniecisko darbu konferenču dalībnieki — 1.-3. vietu ieguvēji, viņu skolotāji. Nolikums attiecināms uz Līvānu ģimnāziju, 2. vidusskolu, vakara (maiņu) vidusskolu.

Par ieguldījumu atmaksu nomniekam

Pēc karstām debatēm Līvānu novada dome atbalstīja variantu atmaksāt SIA «Nelli» ēkas Līvānos, Rīgas ielā 84 remontā ieguldītos līdzekļus Ls 1946 apmērā. Variants izstrādāts saskaņā ar civillikumu. Citi divi varianti paredzēja uzņēmējam atmaksāt lielāku summu.

Deleģētas funkcijas

Līvānu novada domes sociālo, izglītības un kultūras jautājumu komitejai tika dotas tiesības līdz 2000. gada 31. decembrim Ls 100 apmērā piešķirt līdzekļus kultūras, sporta un citiem masu pasākumiem bez nepieciešamības virzīt tos apstiprināšanai domes sēdēs.

Noteiktas adreses

Preiļu rajona policijas pārvaldes Līvānu policijas nodaļai Līvānos, Liepu ielā 1 piešķirta jauna adrese — Līvānos, Liepu ielā 2. Dzīvojamajai mājai Liepu ielā 2 — adrese Liepu ielā 4. Jauna adrese piešķirta dzīvojamajai mājai Krustpils ielā 103, ar domes lēmumu tās adrese būs Krustpils ielā 89. Piešķirta adrese skvēram pie dzelzceļa — Līvānos, Stacijas ielā 5b; skvēram preti pilsētas parkam — Līvānos, Stacijas ielā 5c; pilsētas parkam — Līvānos, Fabrikas ielā 6; «Latvenergo» transformatoru apakšstacijām — Līvānos, Rīgas ielā 17a un Līvānos, Lāčplēša ielā 20a.

Pielikums saistošiem noteikumiem

Noteikta minimālā apbūves gabala platība ne mazāka kā 1200 m² Zaļajā ielā nepāra numuru pusē, Saules ielā nepāra numuru pusē, Rožu ielā pāra numuru pusē, Daugavas ielā, Dzirnāvu ielas labajā pusē. Noteikta minimālā apbūves platība ne mazāka kā 1400m² Līvānos, Celtnes ielā.

Preiļu tirgū svaigu gaļu pagaidām nepārdos

Lidija Kirillova

Preiļu tirgū jau kopš maija vidus nevar nopirkt svaigu gaļu. Arī pērn kādu brīdi bija tā, ka gaļas tirgotāju kioski nedarbojās. Pēc pāris nedēļām, kad tur tika veikts remonts, viss iegāja savās slīdēs. Taču šoreiz izskatās, ka situācija ir nopietna un gaļu pilsētnieki varēs iegādāties tikai un vienīgi veikalos.

Tirgotāju viedoklis

— Mēs vairs nezinām, ko darīt. Pērn veterinārais dienests sastādīja aktu, kurā bija uzskaitīti novērstāmi trūkumi. Mēs ievilkām ūdeni, nomainījām letes, uzstādījām vitrīnas un sākām strādāt. Starp citu, darījām to par saviem līdzekļiem. Šogad ierodas jauna komisija un paziņo, ka tirgošanās vietas neatbilst normām.

Sakarā ar to, ka nekāds oficiāls dokuments gaļas tirgotājiem netika izsniegts, viņi turpināja strādāt. Pēc nedēļas tirgū esot ieradies Preiļu rajona veterinārās pārvaldes priekšnieks Jānis Kacars un aizliedzis pārdot gaļu. Protams, tirgotāji noņūkušo uztvēra visai satraukti, jo daudziem tā ir vienīgā peļņas iespēja. Arī ar piegādātājiem noslēgtie līgumi jālauž. Vārdu sakot, rūgtums, apvainojums un pārmetumu pilni vārdi — kas mūs un mūsu bērnu baros, veterinārā pārvalde, vai?

Domes vadības viedoklis

Preiļu pilsētas domes priekšsēdētājs **Ilmārs Meluškāns**:

— Man situācija liekas nedaudz divaina. Pēc SIA «RBKK-1» informācijas, pērnā gada aktā minētās prasības ir izpildītas. Ir tikai viens izņēmums — pagaidām vēl nav uzsākta solītā tirgus rekonstrukcija. Taču tuvākajā laikā tā sāksies.

Neizprotama ir mūsu veterinārā dienesta darbinieku rīcība. Viņi taču regulāri nāk uz tirgu un veic dažādas analīzes. Vēl ne reizi nav bijis aizrādījumu un brīdinājumu. Domāju, ka rajona veterinārā pārvalde kā valsts pārstāvis nav izveidota tikai tādēļ, lai rakstītu aktus, bet arī lai palīdzētu radīt tirdzniecībai un visām sanitārajām un veterinārajām normām atbilstošus apstākļus.

Rajona veterinārās pārvaldes viedoklis

Preiļu rajona veterinārās pārvaldes priekšnieks **Jānis Kacars** un atbildīgā inspektore par tirgiem Preiļu rajonā **Diāna Pastare** iepazīstināja «Novadnieku» ar dokumentu, kurā teikts, ka šī gada 11. maijā veikta tirgus apsekošana, kurā piedalījās Valsts veterinārā dienesta direktora vietnieks veterinārās uzraudzības jautājumos **Ingus Celms** un tirgus uzraudzības sektora vadītāja **Agrieta Ziedīņa**. Pārbaudes laikā tika konstatēti LR Ministru kabineta noteikumu nr. 130 «Higiēnas prasības pārtikas aprīvē», kas izdoti saskaņā ar «Pārtikas aprītes uzraudzības likumu», pārkāpumi. Par to ticis sastādīts akts un pieņemts lēmums par svaigas

gaļas tirdzniecības apturēšanu Preiļu tirgū. Ar aktu iepazīstināta Preiļu domes vadība, kā arī tirgus saimnieks SIA «RBKK-1».

Iepriekš minētie noteikumi nr. 130, «Pārtikas aprītes uzraudzības likums» un «Noteikumi par tirdzniecības kārtību tirgos, gadatirgos, ielu tirdzniecības vietās un izbraukumos» gan domei, gan tirgus saimniekam ir zināmi, uzsvēra J.Kacars. Visi labi informēti arī par prasībām, kas Preiļu tirgū joprojām netiek ievērotas. Un nav taisnība, ka pērnā gada aktā minētie trūkumi pilnībā novērsti. Joprojām tirgū nav uzklāts asfalta segums, joprojām vējš ceļ gaisā putekļus, gaļas uzglabāšana joprojām notiek pavīsum citā vietā. Vārdu sakot, netiek ievērotas prasības, kas aizliedz gaļas un gaļas produktu tirdzniecību, ja to uzglabāšanā un realizācijā nav nodrošināta sanitāro, veterināro un higiēnas normu ievērošana. Bet par šo prasību ievērošanu atbildīgs ir neviens cits kā tirgus pārvaldītājs.

J.Kacars piebilda, ka, viņaprāt, vienīgie, kas ir ieinteresēti gaļas tirdzniecības vietu sakārtošanā atbilstoši normām, ir paši gaļas tirgotāji. Tieši viņi ieguldīja personīgus līdzekļus, lai savas darba vietas daudzmaz sakārtotu līdz tam līmenim, kādā tās atrodas pašlaik. Tirgus saimnieks pagaidām par problēmu nav licies ne zināt, lai gan akti un to prasības viņam zināmas. Arī pilsētas dome jau no pērnā gada pārāk vārgi virza uz priekšu tirgus rekonstrukcijas jautājumu. Pēc rajona veterinārās pārvaldes priekšnieka domām konkrēts risinājums nav sāktis, viss tikai parunāšanas un lemšanas līmenī. — Mūs var kritizēt, un mūsu priekšniecība to arī darīja, ka jau pērn stingri neķērāmiem pie kārtības ieviešanas gaļas tirdzniecības vietās, — teica J.Kacars. — Iespējams, ka tad situācija būtu savādāka. Pašlaik tirgus saimnieks, ja viņš nav mierā ar lēmumu par svaigas gaļas tirdzniecības apturēšanu, var to pārsūdzēt Valsts veterinārā dienesta direktoram, bet pēc tam arī griezties ar prasību tiesā.

Redakcijas viedoklis

Diemžēl «Novadniekam» neizdevās sazināties ar tirgus saimniekiem — SIA «RBKK-1», lai noskaidrotu, kad beidzot sāksies ilgi gaidītā tirgus rekonstrukcija, kuras sākuma termiņš bija jau aprīlī. Rajona veterinārās pārvaldes speciālisti gan neticīgi grozīja galvas un bilda, ka tuvākajā laikā nekādas neesot gaidāms, jo projekts noteikti jāaskaņo arī pārvaldē. Taču nekāds tāds ne tuvumā vēl neesot manīts, bet projektētājam un tirgus saimniekam ar grūtībām varot sadzīt rokā.

Lieta ir nopietna. Par to ikviens interents var pārliecināties, izlasot «Lauku Avīzes» 23. maija numurā publicēto rakstu «Gaļas nozare uz naža asmens». Tiesa, tur iet runa par kautuvēm un gaļas pārstrādes uzņēmumiem. Latvijas ceļā uz Eiropas Savienību netiks pieļautas nekādas atkāpes no starptautiskajām normām. Pagaidām pie tā visa grūti pierast, taču nāksies.

Pensijas un pabalstus piegādās «Latvijas pasts»

Ginta Kraukle

Kā «Novadnieku» informēja Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras (VSA) Preiļu filiāles vadītāja **Aija Naglinska**, ir noslēgusies izsole par pensiju un pabalstu piegādes tiesību piešķiršanu. Preiļu rajonā saglabāsies līdzšinējā kārtība, arī turpmāk pensiju un pabalstu izmaksu un piegādi veiks «Latvijas pasts». Valsts noteiktā pabalsta izmaksas vieta un datums iedzīvotājiem paliks iepriekšējais,

pensionāri, kā līdz šim, pensijas saņems dzīvesvietā, kā tas noteikts ar likumu. Vadoties pēc likuma «Par valsts un pašvaldību pasūtījumu», tika izvērtēti dažādu norēķinu iestāžu piedāvājumi, un atbalstīts finansiāli izdevīgākais, tas ir, lētākais piedāvājums. Preiļu rajonā tiesības izmaksāt pensijas un pabalstus saglabā «Latvijas pasts», savukārt Daugavpils rajonā šīs tiesības ieguva «Parex banka», bet Rēzeknes rajonā — Baltijas Tranzītu banka.

Darbu sāk Livānu novada kultūras centrs

Ginta Kraukle

Sakarā ar reorganizāciju no 1. jūnija Livānu kultūras nams pārtop Livānu novada kultūras centrā ar iestādēm Turkos, Zundānos un Rožupē. Izvērtējot konkursa pieteikumus, par novada kultūras centra direktori apstiprināta Rožupes kultūras nama līdzšinējā direktore Valija Vaivode.

Pieteikumus konkursam Livānu novada kultūras centra direktora amatam bija iesniegušas četras pretendentes — Anita Gavare, Marija Stalidzāne, Terēzija Rubene un Valija Vaivode. T.Rubene konkursa komisijai nebija iesniegusi pilnīgu dokumentu paketi, tādēļ vērtēšanā tika ņemti vērā trīs atlikušie pieteikumi. Vērtēšanas komisijas priekšsēdētāja **Veneranda Caune** sacīja, ka visas piedāvātās programmas bija saistošas un interesantas, tāpēc izdarīt izvēli nav bijis viegli. Galvenie vērtēšanas kritēriji bija esošās situācijas izpratne un spēja piedāvātās idejas realizēt, jo līdzekļu apjoms kultūras centra darbībai tuvākajā laikā palielināts netiks. Komisija vienojās centra vadību uzticēt Valijai Vaivodei, pieredzējušai kultūras darbiniecei, kas savu varēšanu apliecinājusi vairāku rajona nozīmes pasākumu organizēšanā.

Valija Vaivode dzimusi Preiļu rajona Kursišos, absolvējusi Livānu 1. vidusskolu, Rīgas kultūras un izglītības darbinieku tehnikumu, 1994. gadā ieguvusi bakalaura grādu svētku režisoru specialitātē Jāzepa Vītola Latvijas Mākslas akadēmijā. No 1979. līdz 1984. gadam bijusi Pēternieku kultūras mana mākslinieciskās daļas vadītāja, 1984.-1989. gadā šī kultūras nama vadītāja. No 1989. gada ir Rožupes kultūras nama direktore. Livānu novada domes deputāte, gaidu vadītāja Rožupes pamatskolā.

V.Vaivode ir Rožupes sieviešu iniciatīvas grupas vadītāja, darbojas Vācijas — Latvijas projektā «Jauni ceļi darbavietu meklējumos», konkursa «Radoša sieviete laukos» laureāte. Arī pati ir aktīva pašdarbiece — pagasta vokālā ansambļa, dramatiskā kolektīva un vidējās paaudzes deju kolektīva dalībniece. Precējusies, trīs bērnu māmiņa.

Kā svarīgākās pamatnostādnes kultūras jomā Livānu novadā laika posmā līdz 2003. gadam V.Vaivode min novada kultūrpolitikas koncepcijas izstrādes nepieciešamību, kultūrvides un sociālās vides, kā arī novada iedzīvotāju interešu izpēti pa vecuma grupām. Ne mazāk svarīga ir sadarbība ar novada skolām, nevalstiskajām organizācijām, kultūras namiem un bibliotēkām. Tiks sekmēta pašdarbības attīstība, kā arī tautas mākslas un kora mākslas pilnveidošanās. Kultūras centra darbības lauks ir ļoti plašs, kā prioritārus virzienus V.Vaivode akcentējusi pašdarbību (koris, vokālais un vokāli instrumentālais ansamblis, pūtēju orķestris, folkloras kopa, deju kolektīvi, moderno deju grupas, amatierēātris, bērnu un jauniešu teātra grupa, amatu apmācības studija un kursi), interešu apvienības un klubīni, kā arī cikliskie pasākumi, kurus iecerēts realizēt kopīgi ar novada kultūras iestādēm, bibliotēkām, bērnu un jauniešu centru. Saglabājot jau esošos pasākumus, centra direktore piedāvā arī jaunas idejas: Livānu novada deju svētkus, ielu svētkus Livānos, Daugavas svētkus, novadnieku saietu, konkursu jaunsungiem un kungiem «Jāzeps — 2001», ciklu «Tikšanās ar interesantiem cilvēkiem», pasākumus bērniem, pasākumu ciklu «Adventes gaismā», mākslas un dzejas dienu ikgadējos pasākumus. Tiks stiprinātas draudzības saites ar citu rajonu un valstu pašdarbības kolektīviem un kultūras iestādēm.

Vai Preiļos vajag karsto ūdeni?

Lidija Kirillova

Šķiet, ka liela daļa preiļiešu pēdējo gadu laikā jau ir aizmirsusi, ko nozīmē centralizēti no katlu mājas padots karstais ūdens. Vieni iztiek ar uz gāzes plīts uzsildītiem kastroļiem, otri, kam ģimenes budžets nav tik saspringts, uzstādīja elektriskos karstā ūdens sildītājus. Jebkurā gadījumā visiem vajag knapiņāties, jo boilerā karstā ūdens nekad nav tik daudz, lai visa ģimene, kurā ir, teiksim, četri cilvēki, varētu vienā vakarā mazgāties dušā vai iet vannā.

Celtnieku ielas dzīvojamo namu masīvā pēc katlu mājas rekonstrukcijas aizvadītajā apkures sezonā iedzīvotājiem piedāvāja iespēju izmantot karsto ūdeni. Protams, varianti bija dažādi — uzstādīt karstā ūdens skaitītāju un maksāt par to, kas reāli patērēts, neuzstādīt skaitītāju un maksāt «no galviņām» vai arī vispār atteikties no karstā ūdens. Pēdējā gadījumā karstā ūdens pievads dzīvoklim tika noslēgts.

Trasē, kas vairākus gadus netika izmantota, notika vairākas avārijas. Kamēr to sekas novērsa, pagāja laiks. Iespējams, ka tieši šī sākotnējā nenoteiktība cilvēkus atturēja no vēlēšanās izmantot karsto ūdeni. Kā «Novadniekam» minēja pašvaldības uzņēmuma «Siltums» direktors **Arnolds Dalka**, Celtnieku ielas masīvā karsto ūdeni patērē tikai aptuveni trešā daļa iedzīvotāju. Taču tie, kuri uzstādīja skaitītājus un varonīgi pārcieta sākuma grūtības, pašlaik ir apmierināti. Ūdens ūns, vienmēr pietiekami karsts, arī spiedienu sistēmā ir stabils. Tiesa, nelielā patērētāju skaita dēļ kādu brīdi no krāna šļācas pavēsas strūklas, taču tur nu neko nevar darīt.

Taču pašlaik Preiļu pilsētas domē tiek apspriests jautājums, vai Preiļos iedzīvotā-

jiem vispār vajag karsto ūdeni. Zemā patēriņa dēļ tā ražošana ir ekonomiski neizdevīga. Tiek tērēta elektroenerģija, kurināmais, maksātas algas kurinātājiem, bet cerētās atdeves nav.

Preiļu pilsētas domes priekšsēdētājs **Ilmārs Meluškāns** pastāstīja, ka šovasar pilsētas siltumsaimniecības rekonstrukcijas turpināšanas darbiem atvēlēti 205 tūkstoši latu. Aptuveni 45 tūkstoši latu tiks izmantoti «Lauktechnikas» dzīvojamā masīva katlu mājas rekonstrukcijai. Arī **Arnolds Dalka** apliecināja, ka lielais remonts tur jau uzsākts. Apkures sezonas sākumā tur būs izdarīts viss, lai masīva iedzīvotāji varētu saņemt karsto ūdeni. Taču tāpēc nepieciešams mainīt iedzīvotāju attieksmi un pārliecināt viņus, ka centralizēta karstā ūdens paveide ir lēta un droša.

Uzlabojums siltumsaimniecības sakārtošanā gaidāms arī siera rūpnīcas masīvā, kur paredzēta fiklu balansēšana. Diemžēl tas netika izdarīts jau agrāk, tāpēc kļuva par galveno iemeslu problēmai, ka vairākas mājas ziemā bija ļoti zema temperatūra. Arī šajā masīvā tiek paredzēta iespēja iedzīvotājiem piegādāt karsto ūdeni.

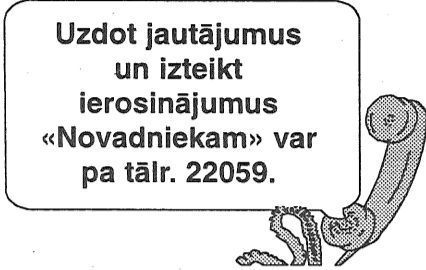
«Siltuma» rezerves karstā ūdens piegādē ir milzīgas. Pēc speciālistu domām, ja patērētāju skaits palielinātos līdz 60 procentiem, karstā ūdens patēriņš pieaugtu divreiz un tā ražošana pat dotu peļņu. Pašlaik pēc apkures sezonas beigām karstā ūdens maksas apgrozījums nepārsniedz 550 latu. Ražotājs, kā saka, knapi savelk galus kopā. Jāņem vērā, ka Celtnieku ielas masīvā karstā ūdens patēriņam var pieslēgt vēl vairākas mājas. Arī tajos namos, kur iedzīvotāji jau visu ziemu izmanto šo pakalpojumu, tiek aicināti jauni patērētāji. Līdz ar to būtu labāka ūdens cirkulācija.

Tātad, atbildēt uz jautājumu — būs Preiļos karstais ūdens vai nebūs — var tikai paši pilsētas iedzīvotāji.

Šodien vārdadienu
svin — Vitolds, Lolita.

**31. maijā — Alida,
Jūsma.**

**Uzdot jautājumus
un izteikt
ierosinājumus
«Novadniekam» var
pa tālr. 22059.**

**«Novadnieks» un
pagastu padomes
sirsnīgi sveic šīsnedēļas
jubilārus:**

- ◆ 60 gados Kazimiru Tulišu 4. jūnijā, 65 gados Antoņinu Bivbāni 31. maijā, 70 gados Sergeju Avdejevu 30. maijā un Bonifāciju Daukštu 2. jūnijā AGLONAS PAGASTĀ;
- ◆ 65 gados Teklu Bogdanoviču 2. jūnijā AIZKALNES PAGASTĀ;
- ◆ 55 gados Pēteri Trokšu 1. jūnijā, 65 gados Bronislavu Voveri 2. jūnijā un Jūliju Brikuļi 4. jūnijā GALĒNU PAGASTĀ;
- ◆ 70 gados Veroniku Reinholdi 2. jūnijā, 83 gados Jāzepu Iesalnieku 4. jūnijā JERSIKAS PAGASTĀ;
- ◆ 55 gados Aleksandru Naglinsku 29. maijā, 75 gados Bronislavu Gavari 2. jūnijā PREILU PAGASTĀ;
- ◆ 60 gados Jeļenu Anuškovu 29. maijā, 65 gados Kuprijanu Anuškovu 2. jūnijā un Moniku Skuteli 4. jūnijā RIEBINU PAGASTĀ;
- ◆ 55 gados Modri Miezīti 29. maijā, 70 gados Boļeslavu Siksnānu 1. jūnijā ROŽKALŅU PAGASTĀ;
- ◆ 50 gados Nikodemu Brūveri 1. jūnijā Livānu novada ROŽUPES PAGASTĀ;
- ◆ 75 gados Veroniku Umanecu 4. jūnijā, 80 gados Paulīnu Volkovu 3. jūnijā RUDZĀTU PAGASTĀ;
- ◆ 60 gados Jāni Pokšānu 3. jūnijā, 75 gados Annu Kuzminu 30. maijā RUŠONAS PAGASTĀ;
- ◆ 55 gados Virginiju Kondrovu 31. maijā, 70 gados Domiceliju Pastari 3. jūnijā SAUNAS PAGASTĀ;
- ◆ 70 gados Pēteri Pozņakovu 31. maijā, 75 gados Klaudiju Volkovu 4. jūnijā SILAJĀNU PAGASTĀ;
- ◆ 70 gados Mariju Aliku 29. maijā, 85 gados Francišku Vaganu 4. jūnijā SUTRU PAGASTĀ;
- ◆ 70 gados Albertu Zvirbuli 1. jūnijā, 77 gados Bernadetu Ārsmenieci 3. jūnijā, 78 gados Jeļenu Čemobrovu 1. jūnijā un Matildi Peisenieci 4. jūnijā Livānu novada TURKU PAGASTĀ;
- ◆ 65 gados Venerandu Upenieci 29. maijā UPMALAS PAGASTĀ;
- ◆ 75 gados Irinu Lavrenovu 2. jūnijā VĀRKAVAS PAGASTĀ.

Sludinājumi ◀ **Reklāma**

Sargāsim bērņus!

Tuvojas skolēnu vasaras brīvlaiks. Tas ir laiks, kad bērņiem ir daudz brīva laika, un tieši tad viņi visbiežāk iegūst elektrotraumas. Šādi gadījumi ziemzēl Latvijā jau ir bijuši arī šogad.

Bērņi elektrotraumu var iegūt gan mājās, pieskaroties pie atkailinātiem vadiem, rozetē ievietojot dažādus priekšmetus, gan ārā — gadās, ka kāds krāsaino metālu zaglis uzlauz transformatoru apakšstaciju un tā to arī atstāj. Savukārt bērņi, ziņkārības mudināti, iekļūst tur un gūst smagas elektrotraumas. Elektriskais apdegums var radīt dziļus audu bojājumus, un tas var beigties ļoti traģiski — ar locekļu amputāciju vai pat nāvi.

Elektrību nevar ne sadzirdēt, ne redzēt, to var sajūst, tikai pieskaroties. Austrumu elektriskie tīkli vēlas lūgt jūsu, vecāki un skolotāji, palīdzību — parunāties ar saviem bērņiem par to, cik bīstama var būt ikdienā tik noderīgā elektrība! Pastāstiet viņiem, ka nedrīkst kāpt elektrolinijas balstos, nedrīkst spēlēt zem gaisvadu līnijām, nedrīkst atvērt elektrisko sadaļu un transformatoru durvis!

Par laimi, Austrumu elektrisko tīklu apkalpes zonā pēdējos gadus nav notikuši šādi nelaimes gadījumi. Pašlaik visā AET apkalpes zonā notiek elektroietaišu ārpuskārtas apskates, lai novērstu iespējamību tur iekļūt.

Skolām nosūtīsim videokaseti ar materiāliem, kas domāti bērņiem, bet bērņi vasaras nometnēm piedāvājam iekļaut savos darba plānos pasākumus, kuros AET speciālisti labprāt pastāstīs bērņiem par elektroenerģijas drošu lietošanu!

Ceram uz jūsu sapratni un atbalstu, bērņiem novēlam priecīgas brīvdienas, lai viņi atgriezās skolā priecīgi un veseli!

Rita Gaidule,
Austrumu elektrisko tīklu
preses sekretāre

**Redakcijā Preiļos, Aglonas ielā 1
pārdošanā ir «Preses balles '99»
videokasetes.**

1. jūnijā pārdos dējējvīstas (10 mēn.), melnus un raibus diennakti vecus cājus, broļeru cājus un cāju barību, kā arī zoslēņus un pilēņus. Ārdavā 7.50, Aglonā 8.00, Jaunaglonā 8.20, Aglonas st. 8.30, Baškos pie autobusu pieturas 8.40, Kastirē 8.50, Preiļos 9.00, Fiebiņos 10.00, Stabulniekos 10.20, Galēnos 10.30, Sļukalnā 10.40, Polkoronā 11.10, Pieniņos 11.30, Smelteros 11.50, L. Anspokos 12.00, Prikuļos 12.10, Rudzātos 12.30, Turkos 13.00, Lūzeniekos 12.40, Livānos 13.10, Rožupē pie pasta 13.40, Vanagos 14.00, Upmalā 14.20, Rimicānos 14.30, L. Klaparos 14.45, Piliškās 15.00, Pelēcos 15.10, Nidermuizā 15.20. Mob. tel. 9421131.

Sortimentu pievešana ar VALMET.
Cena 2 Ls/m³ + PVN.
Tālr. 41334, 9340809.

**Iepērkam liellopus,
jaunlopus dzīvsvārā.**
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 22454.

**SIA «Favorīts pārtikas grupa»
VEIKALĀ «KADIKĪS»**
Preiļos, Kārsavas ielā 4,
2. jūnijā no plkst. 10.00 līdz
17.00 rīko pārtikas produktu
un bezalkoholisko dzērienu
degustāciju.

**A/s «Preiļu siers» valde paziņo, ka
saskaņā ar spēkā esošo «Nolikumu
par slēgtās emisijas akciju pārdošanu
pirkšanu», esošajiem akcionāriem
tiek piedāvāts iegādāties realizācijai
atgrieztās akcijas. Realizācijas cena:
Ls 0,40-0,50.**
Pieteikumi tiks pieņemti līdz
2000. gada 13. jūnijam.
Tālr. uzzinām 21136.

**Iepērkam mājlopus
gaļai.**
Samaksa uz vietas.
Tālr. 21956, 24147.

Pārdod

VW Transporter (1 + 8), Ls 450; DT-75, Ls 100.
Tālr. 78362;

DT-75 un arktu. Tālr. 37543;
konveijerveida grābekli GK-3, plaujmašīnu KS-2,1.
Tālr. 36539 vakaros;

mākslīgās bišu šūnas (Ls 0,35 gabalā) Preiļos,
Brīvības ielā 49. Tālr. 22406;

govi (ir izvēle) Litavniekos, M. Volonte. Tālr. 9136848;
brūnu govi. Tālr. 56867;

grūsnu teli. Tālr. 54626.

Pērk

1 mēn. vecu bullīti. Tālr. 23123.

Dažādi

Lauksaimniecības darbs ārzemēs! Mob. tel.
9555858.

**Pārdod lopbarības
maisījumu Varakļānos,
1. Maija laukumā 3.**
Cena par 1 kg — 8,3 santimi.
Tālr. 4866809 vakaros.

**Skumstam līdzī Inesei, šķīroties
no VECVECĀKIEM.**
Vārkavas vidusskolas 4. klase,
audzinātāja

Par baltām dienām, nebaltām
Nu miera palags klājas.
Kad skaistākie pavasara ziedi saka
ardievas BRĀLIM, skumju bridī
esam kopā ar Valentīnu Valaini.
Mājas kaimiņi

Nāk tomēr tāda diena,
Nāk nepielūdzama...
Dalām sājpu smagumu ar mūsu
kolēģi Valentīnu Valaini bridī, kad
uz mūžu jāatvadās no BRĀĻA.
Vārkavas vidusskolas kolektīvs

Der zināt...

Par garšvielām

Veikalā bieži apjūkam lielās garšvielu izvēles un savas nezināšanas dēļ. Ko lai nopērk? Ir jāriskē, kamēr nonākam līdz pārbaudītam izvēles variantam, jo ar garšvielām ir tāpat kā ar smaržām — kas vienam der, otram galīgi neder. Šoreiz par iecienītākajām garšvielām.

Baziliks. Lieto kopā ar tomātu salātiem un tomātu ēdieniem. Pievieno arī sēņu un olu ēdieniem.

Rozmarīns. Lieto jēra gaļas, mediju-

Par nitrātiem

Iegaunējiet raksturīgākās pazīmes, kas liecina, ka dārzeņi ir saindēti ar nitrātiem: kartupeļi pēc vārīšanas iegūst tumšu vai zilpelēku nokrāsu, burkāni un bietes kļūst rūgtas, salāti vist pēc divām trim stundām, pārvēršoties par masu ar skābenu smaku. Nemiet vērā, ka, pareizi tīrot un vārot, dārzeņi var zaudēt līdz 40 procentiem kaitīgo vielu. Bet katrā kultūrā ir savs profilakse.

ma, cūkas un liellopa gaļas ēdienu pagatavošanai.

Estragons. Pievieno dārzeņu sautējumiem, zupām, sevišķi garšo pie burkānu ēdieniem (sautējumi, vārtīti burkāni).

Citronpipari. Lieto cepot zivis.

Ingvers. Lieto cepot zivis, gaļu, pievieno sautējumiem, zupām, mērcēm.

Karijs. Lieto pie vistas gaļas ēdieniem.

Timiāns. Labi aizvieto dilles. Var lietot pie siļķes, arī dārzeņiem.

Muskatrieksts. Nedaudz var pievienot baltajai mērcei, arī siera salātiem, cepumiem.

- ◆ Piemēram, ja kartupeļus uz dienaksti iemērc vienprocentīgā vārāmās sāls vai askorbīnskābes šķīdumā, nitrātu līmenis bumbūļos samazinās līdz 90%.
- ◆ Bietēm jānogriež augšējā un apakšējā daļa.
- ◆ Kāpostos vislielākais nitrātu daudzums koncentrējas virsējās lapās un kaceņā.
- ◆ Kabači jānomizo, pieķerot klāt plānu mīkstuma slāni.
- ◆ Tradicionālās redīsu šķirnes satur

Maltā paprika. Der zivīm, gaļai, zupām, mērcēm.

Sarkanie pipari. Nedaudz der pie gaļas ēdieniem, it sevišķi gaļas sautējumiem.

Garšvielu maisījumu varat sagatavot paši, tas jātur burciņā ar aizskrūvējamu vāciņu. Ēdamkarote vegetas, naža gals melno malto piparu, tikpat daudz sarkano malto piparu, maltās paprikas, ingvera un karija. Šāds maisījums noder gan dārzeņiem, gan zivīm, gan gaļai. Vienmēr noder arī kāda ķiploka galviņa un citroni.

ievērojami mazāk kaitīgo sāļu nekā piemēram, «sarkanā milža» šķirnes.

- ◆ Lai samazinātu nitrātu daudzumu gurķos, tie jānomizo un tiem jānogriež astīte.
- ◆ Ja pērkat importa dārzeņus un augļus, vispirms tos labi nomazgājiet ar verdošu ūdeni, pēc tam ar aukstu ūdeni, tad noņemiet virsējo slāni. Tieši tā jārikojas ar persikiem, kivi, apšaubāmām zemenēm, jo to virsma sevišķi daudz uzkrāj kaitīgās vielas.